

Єрошенко О.Ю., студент 4 курсу факультету міжнародних відносин і журналістики
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

Науковий керівник: Старкова Г.В., кандидатка культурології, доцент кафедри управління соціальними комунікаціями
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ КІНО ЯК ЗАСІБ СТРАТЕГІЧНОГО ВПЛИВУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Тривала російсько-українська війна актуалізує пошуки впливу на міжнародну аудиторію через засоби масової інформації. Змагання за домінуючу позицію в інформаційному просторі призводить до використання різноманітних стратегій та методів, щоб маніпулювати глобальною думкою та формувати певні уявлення про війну. Засоби масової інформації стають не лише каналами передачі новин, а й інструментами для впливу на переконання та уявлення громадськості в усьому світі. Для документалістів, у такому контексті, важливим є аналіз та ретельне вивчення інформаційних стратегій для збільшення впливу фільмів.

Документальне кіно має виняткову здатність глибше досліджувати теми та сильніше залучати глядачів у світ подій. Його реалістичний підхід дозволяють передати аудиторії реальність, яка часто перевершує фантазії та очікування. Шляхом звернення до фактів, свідчень, інтерв'ю з учасниками подій та експертами, документальні фільми здатні висвітлити складні проблеми та ситуації з різних точок зору. Це сприяє поглибленню розуміння теми та відчуттю співпереживання з тими, хто зазнав труднощів або переживав події, що розглядаються. [1]

Документальне кіно також розглядається як засіб впливу на глядачів, формування певних поглядів або підтримки певних ідеологій. [2] Це може бути особливо актуально у випадку використання документального кіно як засобу пропаганди, коли воно може бути використане для підкріплення політичних або ідеологічних поглядів.

Імпакт-документалістика (від англ. Impact – вплив) – це форма документального кіно, яка ставить перед собою за мету не лише засвідчення фактів або розповідь про певні події, але й активне змінення глядацької свідомості та спричинення суспільної зміни. Ця форма кіно використовується для підвищення усвідомлення певних проблем або з метою емоційного та поведінкового впливу на глядача [3]. Імпакт-документалістика може бути спрямована на розкриття соціальних нерівностей, екологічних проблем, порушення прав людини, а також на просування певних ідей або рухів. Вона часто використовується як засіб для підвищення обізнаності та мобілізації суспільства для змін у політиці, економіці або культурі. Імпакт-документалістика може бути ефективним інструментом для створення позитивного впливу на суспільство та розв'язання важливих проблем.

Імпакт-документалістика володіє великим потенціалом для залучення уваги міжнародної аудиторії до військової агресії Росії. Шляхом створення вражаючих та

емоційно наповнених фільмів, які демонструють реальність війни, імпакт-документалістика може сильно вплинути на глядачів і привернути їхню увагу до складності та серйозності ситуації. Фільми можуть розкривати страждання цивільного населення, порушення міжнародного права, а також відобразити дипломатичні аспекти та геополітичні наслідки конфлікту. [4]

Шляхом надання аудиторії доступу до аутентичної інформації та вражаючих образів, імпакт-документалістика може сприяти мобілізації громадської думки, викликати міжнародний обурення та тиск на політичних лідерів для прийняття відповідних заходів у відповідь на агресивні дії Росії.

Список використаних джерел:

1. Nichols B. *Introduction to Documentary* / Bill Nichols. — Bloomington: Indiana University Press, 2017.
2. Clark J. *Social justice documentary: Designing for Impact* / J. Clark, B. Abrash // Center for Media and Social Impact, American University School of Communication. — 2011. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.cmsimpact.org/tags/impact/designing-impact>.
3. Nash K. *Strategic impact documentary: Contexts of production and social intervention* / K. Nash, J. Corner., University of Leeds, UK, 2016. — (Vol. 31(3) 227–242).
4. Driver S. *The Evolution of Impact: The Future of Social Change and Nonfiction Storytelling* [Електронний ресурс] / S. Driver, S. Childress // *Filmmaker*. — 2022. — Режим доступу до ресурсу: <https://filmmakermagazine.com/116071-the-evolution-of-documentary-impact/>.